

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

**Centre de Formació de Persones Adultes
Salvador Dalí**

PLA LECTOR

CFA Salvador Dalí

Centre Penitenciari Quatre Camins

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

1. Introducció	1
2. El Pla Lector del centre	1
2.1. Què és el Pla Lector?	1
2.2. Objectius generals del PLEC	1
2.3. Continguts bàsics del PLEC	2
2.3.1. Saber llegir	2
2.3.2. Llegir per aprendre	2
2.3.3. Gust per la lectura	2
3. Consideracions essencials	2
3.1. Saber llegir	3
3.1.1. Objectius	3
3.1.2. Estratègies	3
3.1.3. Avaluació	6
3.1.4 Possible aplicació a l'aula	6
3.2. Llegir per aprendre	6
3.2.1 Objectius	7
3.2.2. Metodologies	7
3.2.3. Possible aplicació a l'aula / activitats	8
3.3. Gust per la lectura	9
3.3.1. Objectius	9
3.3.2. Orientacions metodològiques	9
3.3.3. Possible aplicació a l'aula / activitats	10

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

1. Introducció

En el present document es presenten les característiques del Pla lector del Centre de Formació d'Adults Salvador Dalí que s'inicia el curs 2022-23 amb una projecció d'establiment complet a tres cursos vista. Aquesta proposta neix del projecte de direcció en el que es dissenyen diferents actuacions coordinades des d'una comissió participativa que intenta donar veu a tots els agents implicats en el foment de la lectura i, de manera inherent, al procés d'escriptura.

La manca d'interès lector detectat durant els darrers cursos per l'equip docent estableix la necessitat de sistematitzar el nostre projecte i facilitar que els alumnes assoleixin la capacitat de llegir, comprendre, interpretar textos, utilitzar la lectura com a eina d'accés al coneixement, fomentar l'hàbit lector i el llegir per gaudir.

Promoure la lectura és un objectiu prioritari en el currículum. És un aprenentatge específic, intencionat, que es realitza generalment en el centre i que implica a tot l'equip de docents. Es vol desenvolupar la lectura de forma funcional per tal que asseguri un bon nivell de competència lectora, així com fomentar l'hàbit lector perquè arribi a formar part de la vida dels nostres alumnes per tal de millorar les seves oportunitats acadèmiques, socials i laborals amb l'objectiu de reinserir-se com a ciutadans plenament funcionals permetent l'accés a circuits de serveis bàsics reduint, així, els desavantatges socioeconòmics o el risc d'exclusió social.

Tanmateix, el procés d'aprenentatge de la lectura està estretament vinculat al de l'escriptura, ja que es reforcen mútuament i ofereixen avantatges significatius en el desenvolupament lingüístic, cognitiu i comunicatiu dels estudiants. Per aquest motiu, aquest document també recollirà un conjunt de propostes que permetin millorar de manera significativa la competència escrita.

En conseqüència, l'elaboració del PLEC vol servir per reflexionar, recollir, consensuar, organitzar i coordinar tot el que el centre fa per garantir l'assoliment de les competències clau en l'alumnat i fomentar la lectura en tots els seus àmbits. Alhora pretén promoure la formació del professorat, per millorar la seva intervenció i implicació en l'aprenentatge lector. Per tant, el PLEC pretén ser un full de ruta que permeti conèixer de forma àgil tot allò que el centre té programat al voltant del procés d'aprenentatge de la lectoescriptura i alhora aprofitar tot el seu potencial en les qüestions referides a personal, recursos, iniciatives i metodologies.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

2. El Pla Lector del centre

2.1. Què és el Pla Lector?

Podem definir el Pla de Lectura de Centre com el conjunt d'objectius, metodologies i estratègies aprofitant tot el potencial del centre educatiu per promoure: l'aprenentatge de la lectura, l'aprenentatge a través de la lectura, el gust per llegir i el foment de l'hàbit lector.

La lectura, com a base d'altres aprenentatges, esdevé un factor fonamental per a l'adquisició i desenvolupament de les competències clau. Per això, la lectura ha de ser una prioritat en el centre i en la tasca de tot docent. Aquest PLEC ha de ser un document de referència per a tot l'equip de professionals, que defineix clarament les línies d'actuació –objectius, metodologia, planificació d'estratègies i recursos– que ens proposem per tal d'assegurar la competència lectora del nostre alumnat i augmentar l'índex d'alumnes que desenvolupen plenament una capacitat de lectoescriptura funcional.

2.2. Objectius generals del PLEC

Pel que fa al PLEC:

- Marcar uns objectius comuns, assolibles col·lectivament i fàcilment avaluables.
- Definir els recursos i les metodologies que permetin el desenvolupament gradual i significatiu de les competències lectores de tot l'alumnat.
- Coordinar i gestionar els esforços de treball que el centre duu a terme a l'entorn de la lectura i l'escriptura comptant amb tot l'equip de professionals que incideixen en la vida del centre.
- Establir eines d'avaluació, revisió i actualització del PLEC que permetin fer-ne un seguiment i adequar els objectius a les necessitats canviants del centre.

Pel que fa a l'alumnat:

- Crear l'hàbit i despertar el gust per llegir.
- Fomentar actituds d'interès envers la lectura.
- Desenvolupar la competència lingüística de l'alumnat.
- Saber emprar diferents tipus de fonts d'informació.
- Afavorir l'autonomia personal dels alumnes envers l'accés, el tractament i l'ús de la informació.
- Establir eines i processos que activin i desenvolupin els processos de metacognició.
- Millorar la competència lingüística de l'alumnat a partir de la lectura i l'escriptura.
- Potenciar la lectura com a part important de la formació integral de la persona.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

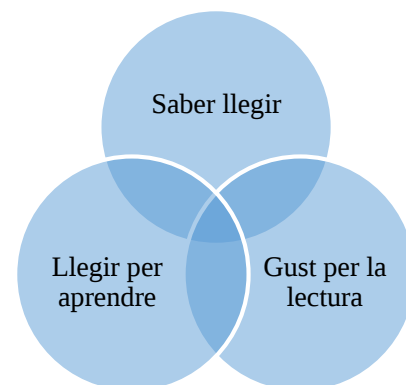
- Promoure l'ús de les biblioteques del Centre Penitenciari convertint aquest espai en eix dinamitzador de la lectura.

2.3. Continguts bàsics del PLEC

El PLEC contempla la lectura amb una mirada àmplia, tenint-ne en compte els diversos contextos i situacions d'ús. El pla lector del CFPD Salvador Dalí s'articula al voltant de tres eixos:

2.3.1. Saber llegir

L'aprenentatge de la lectoescriptura abasta molt més que l'alfabetització inicial; implica el desenvolupament de múltiples habilitats i competències que permeten desenvolupar estratègies per activar coneixements previs, inferir significats, relacionar allò que es llegeix amb les experiències pròpies, identificació de les idees principals, de les paraules clau, el monitoratge de la comprensió, etc. És per això que cal enfocar l'aprenentatge de la lectura de manera comprensiva al llarg de totes les etapes educatives.

2.3.2. Llegir per aprendre

L'adquisició d'habilitats i destreses per localitzar, avaluar, organitzar, usar i comunicar la informació de forma efectiva tant per resoldre problemes, com per l'aprenentatge al llarg de la vida. Llegir per aprendre inclou: la lectura d'estudi, la lectura crítica i la competència metacognitiva.

2.3.3. Gust per la lectura

El gust per llegir s'adquireix desenvolupant l'hàbit lector fomentant la lectura sistemàtica en qualsevol suport, aprenent a reflexionar sobre el que s'ha llegit, l'hàbit lector i sabent-ho compartir. Aquest eix té a veure amb la lectura autònoma, la lectura guiada, la lectura compartida, la lectura complementària de les àrees, etc.

3. Consideracions essencials

Les següents consideracions tenen com a objectiu numerar les estratègies bàsiques i globals que queden totes elles impacte en els tres eixos anteriors.

1. El principal objectiu és que l'alumnat millori els seus hàbits lectors. Aquesta millora està estretament lligada a l'augment del gaudi quan es llegeix. Si es consoliden els hàbits i augmenta el gaudir, cada cop serà major el temps dedicat a la lectura i, consegüentment, es donarà de manera orgànica una millora significativa de la competència lingüística.
2. Les lectures han de ser adequades al grup objectiu. Oferint objectes de coneixement que incideixin en la motivació intrínseca de l'alumnat cal plantejar objectius assolibles, realistes i que comportin un repte. Cal tenir en compte l'objectiu que l'alumnat ha de consolidar les estratègies que millorin la seva capacitat a l'hora de seleccionar lectures.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

3. La millora del procés lector pot esdevenir en situacions que parteixin del modelatge i l'exemple docent cap a l'alumnat. Per tal d'aconseguir situacions significatives cal tenir en compte l'abans, el durant i el després de la lectura.
4. La selecció de les lectures també serà un element clau. Una bona selecció permet combinar temàtiques i tipologies de lectures diverses. La varietat dels materials cal tenir-la en compte a l'hora de planificar accions o activitats concretes.
5. És important tenir en compte la creació d'espais segurs i acollidors, ja sigui en espais comuns com dins les aules. Cal també preveure i valorar la factibilitat d'establir possibles col·laboracions amb altres agents del Centre Penitenciari.
6. Dissenyar activitats de lectura en totes les programacions, amb diferents propòsits, tenint en compte els diferents gèneres textuais on calgui emprar diferents estratègies. (Llegir per obtenir una informació precisa, per seguir unes instruccions, per obtenir una informació de caràcter general, per plaer, per comunicar un text a un auditori, per practicar la lectura en veu alta, per informar d'allò que s'ha entès..)

3.1. Saber llegir

L'aprenentatge de la lectura representa el desenvolupament de la capacitat de descodificar, de comprendre i d'interpretar textos. L'assoliment de les habilitats funcionals bàsiques de lectura correspon al primer cicle de formació instrumental i el primer nivell de català i castellà. És en aquestes etapes on s'han de prendre les mesures de suport necessàries amb els alumnes que hi presenten dificultats.

Correspon al segon cicle de formació instrumental, l'etapa de GESO i els ensenyaments de llengües a partir de català i castellà 2, continuar el treball de les estratègies lectores, adaptades, òbviament, a les exigències de cada nivell educatiu.

3.1.1. Objectius

- Iniciar, adquirir i consolidar l'aprenentatge de la lectoescriptura.
- Adquirir destresa visual per augmentar la fluïdesa i comprensió lectores.
- Adquirir una bona comprensió lectora de diferent tipologia de textos.
- Utilitzar diferents llenguatges i estratègies de la informació.
- Aprofitar el context per dur a terme activitats de lectura.
- Partir de les aportacions i experiències de l'alumnat.
- Treballar la lectura de textos en suport digital.
- Determinar el propòsit de la lectura abans de llegir.
- Dominar diferents estratègies que capacitin a l'alumnat a llegir segons la intencionalitat de la lectura.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

3.1.2. Estratègies

1. Visualitzar

La visualització és la capacitat de crear imatges mentals a partir dels textos que es llegeixen. Consisteix, doncs, a imaginar, percebre i sentir. Les visualitzacions poden incloure sentiments, gustos, emocions, olors o imatges. En definitiva, tot allò que faci més real el text que es llegeix.

Primer cicle de formació instrumental,	Segon cicle de formació instrumental, Català 2 i 3 i Castellà 2 i 3	GESO
- Aparellar una descripció amb la imatge correcta d'entre diverses opcions. - Llegir un problema matemàtic i fer-ne el dibuix. - Observar la imatge d'un objecte, un animal o una persona i imaginar el seu context	- Continuar una descripció. - Llegir un problema matemàtic i fer una seqüència de resolució - Establir línies de guió alternatives a una situació donada. - Crear textos a partir d'estímul externs i observacions de la realitat.	- Abans de llegir Visualitzar o imaginar sobre el tema o la forma del text - Durant la lectura Visualitzar sobre el contingut del text - Després de llegir Rememorar les visualitzacions més potents, ajustar-les i enriquir-les compartint-les amb altres persones

2. Fer hipòtesis

Aquesta estratègia ens permet activar els coneixements previs, connectar la nova informació amb el que ja sabíem del tema i generar curiositat envers el tema de la lectura.

Quan fa una predicció, el lector posa en relació les seves idees prèvies amb les pistes que el text li ofereix, tant textuais com no textuais: el títol, els subtítols, les il·lustracions, la coberta i la contracoberta en el cas d'un llibre i, en el cas dels textos de no-ficció, el tema. Conèixer el gènere i l'estructura del text també ajuda a anticipar què dirà. Per això,

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

poder formular hipòtesis lectores pertinents no només depèn de la competència del lector sinó també del tipus i la dificultat del text a què ens enfrontem.

Primer cicle de formació instrumental,	Segon cicle de formació instrumental, Català 2 i 3 i Castellà 2 i 3	GESO
- Fer hipòtesis a partir d'una il·lustració, mural o cartell. - Predir què farà un personatge. - Predir el final d'una història. - Anticipar el contingut del següent fragment d'un text a partir del que ja s'ha llegit.	- Fer hipòtesis a partir de la coberta d'un llibre, publicació o conte. - Fer prediccions a partir dels indicis textuais d'un llibre o un text. - Fer prediccions a partir de la lectura de la primera o primeres línies d'un text. - Fer prediccions a partir de la lectura de la primera pàgina d'un llibre, publicació o conte. - Fer prediccions sobre el desenvolupament d'una història - Inferir el contingut d'un text per la seva estructura	- Abans de llegir Predir a partir dels indicis, com són la coberta i contracoberta, il·lustracions, tipus de text, títol, subtítols, paraules destacades. - Durant la lectura Verificar les hipòtesis inicials, que confirmen o reformulen, i fer noves prediccions. - Després de la lectura Contrastar, confirmar i revisar les prediccions fetes abans i durant la lectura.

3. Resumir

Ajuda el lector a identificar i organitzar la informació bàsica del text i exposar-ne els aspectes essencials, oralment o per escrit, de manera breu. Cal tenir en compte les diferents regles bàsiques per a l'elaboració dels resums:

- Seleccionar i ometre: prescindir d'aquella informació poc important per als propòsits de lectura i prescindir d'informació òbvia i redundant.
- Generalitzar: substituir conceptes i proposicions per altres que els engloben o integren.
- Construir: crear una idea nova conservant el significat genuí del text original.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

Primer cicle de formació instrumental,	Segon cicle de formació instrumental, Català 2 i 3 i Castellà 2 i 3	GESO
- Modelatge - Saber escollir el títol d'un text - Extreure les idees principals d'un text mitjançant preguntes - Explicar oralment els passos d'un procés realitzat.	- Extreure les idees principals d'un fragment d'un text - Jerarquitzar conceptes. - Subratllar una seqüència d'ordres d'un enunciat - Buscar paraules clau	- Jerarquitzar i categoritzar conceptes - Subratllar les idees principals d'un text amb diferents colors - Crear mapes conceptuais, esquemes i infografies dels temes treballats.

4. Fer connexions

Implica una manera de llegir estratègica, i alhora potencia un comportament reflexiu per part del lector. La connexió consisteix a establir, a partir del contingut d'una lectura, un enllaç o un lligam amb un record, amb una experiència personal, amb una lectura prèvia, amb coneixements que tenim, amb fets o situacions que hem vist o de què hem sentit a parlar.

Fer connexions permet establir vincles amb la informació del text molt estrets i té els següents avantatges:

- Satisfacció per la lectura en reconèixer coses que ja sabíem o per trobar similituds entre informacions.
- Cerca contínua de la informació que puc connectar amb altres (lector actiu).
- Viure emocionalment la trama d'uns esdeveniments (vivències, emocions, sentiments).
- Alt grau d'implicació personal.
- Motivació, curiositat i interès per continuar llegint i fent connexions.
- Fer una lectura més aprofundida i crítica.
- Activació constant dels coneixements previs.
- Autoconeixement de què se sap del tema.
- Construcció de nou coneixement a partir dels coneixements previs.
- Capacitat de relacionar coneixements i transferir-los.

Fer connexions entre els textos llegits i la realitat dels alumnes és una estratègia poderosa per fomentar la comprensió lectora i augmentar la motivació per llegir. A continuació, es presenten diverses estratègies que es poden utilitzar per facilitar aquestes connexions en qualsevol de les etapes formatives de l'alumnat del nostre centre.

1. Sobre el coneixement previ

- Activació: abans de començar a llegir un text, es debat o discuteix amb l'alumnat el que ja saben sobre el tema. Això ajuda a crear un context i facilita la comprensió del nou material.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

- Llistes de paraules i temes: es demana a l'alumnat que faci llistes de paraules o temes que pensen que podrien estar relacionats amb el text.
2. Connexions "Text-a-Món"
- Discussió de temes actuals: es relaciona els temes dels textos amb esdeveniments actuals o temes rellevants en la societat. Això pot incloure notícies, esdeveniments comunitaris o temes globals.
 - Projectes de recerca: s'assignen projectes on els discent investiguin com els temes del text s'apliquen al món real. Poden presentar les seves troballes a través de presentacions, pòsters o informes escrits.
3. Connexions "Text-a-Text"
- Comparacions entre textos: es llegeixen diversos textos sobre el mateix tema o amb temes relacionats i demana als alumnes que comparin i contrastin els punts de vista, la informació i les conclusions.
 - Lectura de Parelles: Col·labora amb altres professors per crear unitats interdisciplinàries on els textos de diferents matèries es relacionin entre ells.
4. Connexions "Text-a-Persona"
- Experiències personals: s'anima els alumnes a compartir les seves pròpies experiències que es relacionen amb el que llegeixen. Això pot ser fet a través de discussions en grup, escrits reflexius o presentacions orals.
 - Diaris de lectura: es fomenta l'ús de diaris de lectura on l'alumnat escriu sobre com els textos llegits es relacionen amb les seves vides, pensaments i sentiments.
5. Activitats Creatives
- Projectes artístics: es demana que creïn obres d'art, cartells o altres projectes visuals que representin la connexió entre el text i la seva realitat.
6. Tecnologia i Multimèdia
- Vídeos i documentals: es mostren vídeos o documentals que es relacionin amb el tema del text. Això pot ajudar a visualitzar conceptes abstractes i fer-los més concrets.
7. Entrevistes i convidats
- Entrevistes amb experts: s'organitzen entrevistes amb experts o persones que treballen en camps relacionats amb els temes del text. Els alumnes poden preparar preguntes i participar en la discussió.
8. Debats i Discussions
- Debats: s'organitzen debats sobre temes del text que tinguin rellevància actual. Això fomenta el pensament crític i ajuda els alumnes a veure com els temes del text s'apliquen a la vida real.
 - Cercles de lectura: es generen cercles de lectura on es pot discutir els textos en profunditat i compartir les seves perspectives sobre com es relacionen amb la realitat.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

Utilitzant aquestes estratègies, els docents poden ajudar els alumnes a establir connexions significatives entre els textos que llegeixen i el món que els envolta, fomentant així una comprensió més profunda i una major implicació en la lectura.

3.1.3. Avaluació

L'avaluació de les estratègies s'ha d'emmarcar dins del mateix procés d'ensenyament/aprenentatge. L'alumne ha de ser conscient del que treballa, de les seves dificultats i dels seus punts forts. Hem de tenir constància de l'aplicació de l'estratègia mitjançant l'observació del procés que segueix l'alumnat i de les activitats que va desenvolupant. Algunes eines i instruments que ens poden ajudar a l'avaluació són:

Les rúbriques

A banda de l'observació sistemàtica de l'alumne, un bon instrument són les rúbriques, que serveixen tant per a l'autoavaluació com per a l'avaluació que fa el mestre. Els productes materials que demanem a l'alumne, com ara els quadres que ha d'emplenar al llarg d'un taller de lectura, esdevenen evidències d'avaluació.

Les bases d'orientació

Les bases d'orientació són eines pedagògiques que ajuden els alumnes a comprendre què s'espera d'ells en una tasca determinada i com poden aconseguir-ho. En el context de l'avaluació de la competència lectora, les bases d'orientació proporcionen una guia clara dels criteris d'avaluació i els passos necessaris per assolir els objectius de lectura

Els referents d'aula (material referencial)

Que ens indiquen el camí que ha de fer l'alumne per practicar l'estratègia de la visualització. És recomanable que els alumnes intervinguin en la seva elaboració.

Les bastides

Que s'han de tenir planificades abans de la lectura. Aquesta intervenció del mestre ajuda a atendre la diversitat de l'alumnat, condueix cada alumne en el seu procés, segons el seu nivell lector.

3.1.4 Possible aplicació a l'aula

- Els tallers de lectura.

3.2. Llegir per aprendre

Quan parlem de llegir per aprendre, ens referim a l'ús de la lectura per a l'aprenentatge. L'alumnat ha de tenir la capacitat d'utilitzar la lectura com a eina per a l'accés a la informació, la descoberta i l'ampliació de coneixements.

- Implica a totes les àrees de currículum.
- Prepara a l'alumnat per buscar informació en una biblioteca o en altres mitjans en diferents suports.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

- Té relació amb el currículum, amb les competències transversals, que són la base del desenvolupament personal, i amb les que construeixen el coneixement.
- Utilitza diferents suports per atendre la neurodivergència.

És l'aprenentatge a través de la lectura entesa com a:

- La capacitat de cercar, comprendre i assimilar textos amb una finalitat investigadora concreta.
- La capacitat de discernir críticament la informació vehiculada per textos de diferents tipus i registres (lectura crítica).
- L'aprenentatge de la gestió del coneixement (lectura d'estudi).

3.2.1 Objectius

- Progressar en la lectura com a eina d'aprenentatge i com a via d'accés al coneixement.
- Adquirir la competència bàsica en el tractament de la informació i la competència digital.
- Formar usuaris de biblioteca, per gaudir, informar-se i aprendre contínuament.
- Ajudar a formar alumnes més autònoms i amb iniciativa, millorant les competències metacognitives.

3.2.2. Orientacions metodològiques

Per part dels docents s'han d'activar, amb regularitat, activitats que convidin els alumnes a cercar i tractar la informació. Aquest fet permet avançar en el domini del mètode científic, com a capacitat per a comprendre la realitat, interpretar-la i poder i saber actuar sobre ella. El procés es pot plantejar de forma que l'alumnat hagi de fer front a situacions concretes que calgui resoldre i pugui interioritzar situacions utilitzant els coneixements i les habilitats adquirides.

També, per tal que l'alumnat progressi en la competència metacognitiva necessita desenvolupar algunes destreses de la competència lectora. Aquestes destreses poden ser:

- Comprendre allò que llegeix, escolta o veu.
- Identificar el que no entén.
- Treballar el vocabulari pertinent.
- Saber extreure la informació rellevant, aplicant diferents estratègies.
- Ser capaç de resumir o sintetitzar qualsevol text.
- Consultar diccionaris o enciclopèdies tant en paper com a la xarxa

A l'hora de treballar la competència metacognitiva és possible posar la mirada en aquestes fases:

- Cerca de la informació: plantejar, localitzar i recuperar
- Tractament de la informació: analitzar, interpretar i manipular
- Comunicació del coneixement: crear, compartir i aplicar

Millorar les competències metacognitives dels alumnes a través del procés lector és fonamental per ajudar-los a convertir-se en lectors més autònoms i eficaços. A

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

continuació, es presenten diverses estratègies que es poden utilitzar per fomentar aquestes habilitats:

1. Ensenyament explícit d'estratègies metacognitives

- Modelatge de pensament: els docents poden pensar en veu alta mentre llegeixen un text, mostrant com fan prediccions, formulen preguntes, fan inferències i resumeixen informació. Això proporciona un exemple concret de com utilitzar estratègies metacognitives durant la lectura.
- Estratègies específiques: s'introdueixen i es practiquen estratègies com la relectura, la visualització, la formulació de preguntes, la identificació d'idees principals i detalls, i la síntesi. Això pot incloure instruccions pas a pas i pràctiques guiades.

2. Diàlegs Metacognitius

- Discussions i debats: es promouen discussions en grup sobre les estratègies utilitzades durant la lectura. Els alumnes poden compartir quines estratègies van utilitzar, per què les van utilitzar i com els van ajudar a comprendre el text.

3. Diaris de lectura

- Diaris: es demana mantenir un diari de lectura on es registrin pensaments, estratègies utilitzades i reflexions sobre el procés de lectura. Poden respondre a preguntes com:
 - Què vaig fer per entendre aquest text?
 - Què vaig fer quan no entenia alguna cosa?
 - Quines estratègies van ser més efectives per a mi?

4. Autoavaluació i coavaluació

- Fulls d'autoavaluació: es proporcionen fulls d'autoavaluació que els alumnes poden utilitzar per reflexionar sobre la seva comprensió lectora i les estratègies que han utilitzat. Poden valorar el seu rendiment i identificar àrees de millora.
- Feedback entre iguals: es promou la coavaluació on els alumnes avaluen els processos de lectura dels seus companys, oferint feedback constructiu sobre les estratègies utilitzades.

5. Pautes i guies

- Guies de lectura: es proporcionen guies de lectura amb preguntes orientatives que animin els alumnes a pensar sobre el seu procés de lectura. Les preguntes poden incloure:
 - Què esperes aprendre d'aquest text?
 - Què faràs si trobes una paraula o una idea que no entens?
 - Com connectes aquest text amb allò que saps?

6. Estratègies de pensament crític

- Anàlisi i síntesi: s'enseny a analitzar i sintetitzar informació de diferents textos. Això inclou identificar similituds i diferències, fer connexions entre textos i extreure conclusions.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

- Debats: s'organitzen debats i discussions crítiques sobre el contingut del text, fomentant que els alumnes expressin les seves opinions, justifiquin les seves idees i considerin diferents perspectives.

7. Pluja d'Idees i mapes mentals

- Pluja d'idees: Abans de començar a llegir, fer una pluja d'idees sobre el tema del text. Això activa el coneixement previ i prepara els alumnes per connectar la nova informació amb el que ja saben.
- Mapes mentals i gràfics: Utilitzar mapes mentals, diagrames i altres organitzadors gràfics per ajudar els alumnes a visualitzar la informació i les connexions entre idees.

8. Revisió i Reflexió Post-Lectura

- Relectura i revisió: s'anima a rellegir el text per aprofundir en la comprensió i revisar les seves notes i anotacions per reflexionar sobre el que han après.
- Reflexió escrita: després de la lectura, es demana que escriguin una reflexió sobre el que han après i com les estratègies que han utilitzat els han ajudat a comprendre millor el text.

9. Feedback Regular i Personalitzat

- Retroalimentació continua: es proporciona informació regular i específica sobre l'ús d'estratègies metacognitives durant la lectura. Això ajuda els alumnes a veure el seu progrés i identificar àrees on necessiten millorar.
- Tutories: es realitzen tutories individualitzades per discutir les dificultats específiques de cada alumne i proporcionar estratègies personalitzades per superar-les.

Aquestes estratègies ajuden a desenvolupar la consciència metacognitiva dels alumnes sobre el seu propi procés de lectura, fomentant una major autonomia i eficiència en la comprensió lectora.

3.2.3. Possible aplicació a l'aula / activitats

- Projecte, aprenentatge basat en reptes, design thinking
- Tasques de cerca

Primer cicle de formació instrumental,	Segon cicle de formació instrumental, Català 2 i 3 i Castellà 2 i 3	GESO
Cerca guiada: fa referència a activitats on les fonts d'informació han estat seleccionades prèviament de manera que l'alumnat es pot adreçar de forma directa a elles.	Cerca mixta (lliure – pauta): fa referència a activitats on les fonts d'informació i l'estratègia de cerca no han estat acotades prèviament. L'alumnat s'adreça directament a les fonts	Cerca lliure: es pot dur a terme l'alumnat de manera eficaç i sense necessitat de pautes ni criteris previs, perquè aquests ja han estat assolits.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

	però seguint unes pautas clares i uns coneixements específics com a usuaris que l'ajuden a desenvolupar criteris de selecció propis.	
--	--	--

3.3. Gust per la lectura

El gust per llegir s'adquireix desenvolupant l'hàbit lector. La lectura és un element fonamental pel desenvolupament integral de les persones i un element essencial per assolir les competències. Per aquest motiu, és necessari que l'alumnat aprengui a gaudir de la lectura d'una manera autònoma i lliure.

És important que els alumnes integrin la lectura en la seva vida quotidiana i adquireixin hàbits lectors que els permetin ser capaços d'escollir i llegir segons els seus interessos.

3.3.1. Objectius

- Crear un ambient lector.
- Afavorir la motivació, la creativitat, el sentit crític i l'esperit de recerca.
- Promoure l'estimació i el respecte pels llibres i el valor de la lectura.

3.3.2. Orientacions metodològiques

Desenvolupar el gust per la lectura en un centre educatiu implica crear un ambient que fomenti l'amor pels llibres i la lectura de manera natural i entusiasta. Algunes estratègies poden ser:

1. Crear un ambient de lectura acollidor i motivador

- Biblioteca escolar i d'aula: dissenyar una biblioteca escolar atractiva amb una àmplia selecció de llibres adequats per a diferents interessos. Assegurar-se que l'espai sigui còmode i convidi els alumnes a passar-hi temps.
- Racons: es creen racons de lectura en diferents llocs del centre educatiu on els alumnes puguin llegir tranquil·lament.

2. Fomentar la llibertat de tria

- Selecció variada de recursos: es proporcionen una varietat de gèneres i temes perquè els alumnes puguin triar els textos que més els interessin. Incloure novel·les, còmics, llibres de no-ficció, poesia, etc.
- Autonomia: es permet que els alumnes escullin els llibres que volen llegir tant dins com fora de les hores de classe.

3. Activitats de lectura

- Lectura compartida: es fomenta la lectura en parelles o petits grups, on els alumnes poden llegir junts i discutir el contingut del llibre.

4. Incorporar la lectura en el desenvolupament habitual del centre

- Temps de lectura diari: es dedica un temps diari específic a la lectura lliure dins de l'horari escolar, on els alumnes puguin llegir el que vulguin sense finalitats acadèmiques.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

- Projectes: s'integren projectes de lectura en el currículum, on els alumnes puguin explorar temes a través de la lectura i després presentar les seves troballes.
5. Modelar el Comportament Lector
- Modelatge: els docents s'han de mostrar com a models de lectura, compartint les seves pròpies experiències lectores i llegint davant dels alumnes.
 - Lectura en veu alta: practicar la lectura en veu alta per als alumnes de tots els estudis i nivells, demostrant entusiasme i expressivitat per fer que les històries siguin més captivadores.
6. Activitats de Promoció de la Lectura
- Concursos i certàmens: s'organitzen concursos i reptes de lectura per motivar l'alumnat a llegir més llibres.
 - Festivals de Lectura: Organitzar esdeveniments com Sant Jordi o la setmana del Llibre, on es facin activitats especials com trobades amb autors o tallers d'escriptura.
7. Ús de la Tecnologia
- Recursos digitals: s'introdueixen llibres digitals i audiollibres per als alumnes que prefereixin formats diferents o que tinguin dificultats per la lectura tradicional.
8. Celebració dels èxits lectors
- Reconeixement: es celebren els èxits lectors dels alumnes amb certificats, premis o mencions especials, reconeixent els seus esforços i assoliments en la lectura.
 - Exposicions: es creen espais on els alumnes puguin exposar els llibres que han llegit i recomanar-los.
9. Integració de la lectura en la vida escolar
- Lectura de manera globalitzada en tots els àmbits del procés d'ensenyament i aprenentatge.
 - Lectura temàtica: es relacionen les lectures amb els temes que s'estan estudiant a classe per mostrar la rellevància dels llibres en la comprensió del món.

Implementar aquestes estratègies de manera coherent i contínua pot ajudar a crear una cultura de lectura al centre educatiu, on l'alumnat desenvolupi un gust per la lectura que els acompanyi durant tota la seva trajectòria.

3.3.3. Possible aplicació a l'aula / activitats

- Lectura autònoma: l'alumnat escull un llibre, revista, còmic,... L'objectiu és aconseguir crear un ambient en silenci i tranquil de lectura autònoma. La tria de la lectura, si així es considera, es pot fer amb el suport dels docents.
- Si es decideix que tots els alumnes llegeixen la mateixa lectura, després d'una lectura individual, el docent pot llegir en veu alta fent de modelatge alhora que es pot resoldre vocabulari desconegut.
- Presentacions i recomanacions: s'obre la porta que, de forma voluntària, els alumnes puguin compartir les lectures amb la resta dels companys del grup. Pot ser interessant que la presentin i puguin donar la seva opinió sobre si els ha agradat (o no) i si la recomanen.
- Lectura del docent: el docent llegeix en veu alta per a tot l'alumnat.
- Lectura en veu alta preparada: cada setmana s'escull a un o dos alumnes per tal que es preparin una lectura per llegir davant dels altres companys del grup. La lectura pot ser de qualsevol tipologia.

Centre de Formació de Persones Adultes Salvador Dalí

- Conversa literària: conversa dinamitzada per tal de posar en comú diferents aspectes de la lectura. Els objectius de la conversa poden variar depenent de la tipologia i la temàtica de les lectures.
- Exposicions temàtiques: a l'espai que l'equip docent acordi s'exposen diferents obres al voltant d'un autor, d'un tema, d'una editorial, d'una col·lecció, d'un il·lustrador, etc. Cal valorar com el contingut de les exposicions arriba posteriorment a l'alumnat.